folytonos munka után, azt teljesen lerombolta, s minden bucsu nélkül továbbállt.

* **Lovagoló farkas.** Ungban igen sok a vad, s nevezetesen a ragadozó vad. A farkasok igen lábra kaptak és Verhovinán alig van nap, melyen a nyájban kárt ne tennének. Az elmult hét utolsó napjaiban történt, — hogy Perecsény mellett egy farkas egy jókora csikó hátára ugrott, mire ez, nem kapván halálos marást, mint a szélvész futásnak eredt, egyenesen be a faluba — és a farkas koma, ki prédáját nem akarta elbocsájtani, vagy mely nem mert a csikó hátáról leszökni, egyszerre csak a falu közepén találta magát, a hol azután nem a legjobb fogadtatásban részesült és hitvány bundáját ott is hagyta.

* **Villámütés.** Gonda János helybeli pintérmester mult szerdán d. u. kint volt a tanyáján, midőn 5—6 óra között hirtelen borzasztó villámlás kiséretében vihar keletkezett. Egyszerre irtóztató villám a tőle mintegy 50 lépésnyire legelésző két lovát a földre sujtá, ugy, hogy mikorára a gazda odasietett, mindkét ló a földön elterülve élettelen volt.

* **Az idei makktermés** árverése tegnap ment végbe a városházán. Ez alkalommal az erdőrészen küldöttség által 8300 frtra becsült makktermés 18 373 frtért adatott ki. A küldöttség, mint értesültünk, a becslésnél azon szempontból indult ki, hogy a becsárt azon okból nem teszi magasra, hogy a kissebb sertéstartó gazdák is részt vehessenek az árverésben. A bérlet tart 1879 október 7-től 1880 év március 19-éig.

* **A belügyminiszteriumnak** f. évi aug. 19-én kelt körrendelete folytán közhirré tétetik, hogy a Kölnben székelő cs. és kir. osztrák-magyar főügynökségnek a cs. és kir. közös külügyminisztérium utján vett előterjesztései szerint, az osztrák magyar monarchiából ujabb időben igen számos iparos, bányász, kereskedősegédek és pinczér utazik a Rajna vidékére és Wessfaliába munkakeresés végett: itt azonban a kivánt munkát nem találván, inséggel küzdenek és végre is mindannyian a nevezett főügynökség terhére esnek, mely azonban nekik a várt segélyt, az inségesek igen nagy száma miatt, nem nyujthatja. Debreczen város kapitányi hivatala.

LEGUJABB.

— **Páris**, sept. 14. A „Globe“ jelentése: Az olasz hadügyminiszter védelmi épitésekre, nevezetesen a veronai vár egyes részeinek lerombolására és ujjá alakitására a kamaràtól hitelt szándékozik kérni.

— **Konstantinápoly**, szept. 14. Aldosban (Kelet-Ruméliában) a visszatérő mohamedánok és a bolgár lakosság között véres összeütközés volt. — A kelet-ruméliai csendőrök beavatkozása folytán számos mohamedán megöletett és megsebesült. A csendőrök közül szintén többen elestek.

Felelős szerkesztő: Péter Gábor.
Főmunkatárs: Grünvald József.

ber 1-én leendő sorshuzásra

UR“-féle igérvények.

forint 50 krajczár és bélyeg.
„ — „ és bélyeg.

: 200,000 forint.

1	nyeremény	forint	30,000.
1	„	„	10,000.
5	„	„	1,000.
12	„	„	350.
1180	„	„	130.

1200 nyeremény összesen.

és tiszavidéki árvizkárosultak javára.
EMÉNY: 50,000 frt.
vételénél 1 ingyen. — Huzás folyó év septemmü magyar és német hirlapok nálam kaphatók.
és iro-eszközökkel dusan felszerelt raktáramat a

Mendelovits Lajos,
lottógyüjtő.

R SZÁLLODA

NYITÁSA.

ni a nagyérdemü közönséget, hogy diszesen
nnek étkezési termeit
MEGYEHÁZZAL SZEMBEN
vasárnap este
endü zenekar müködése mellett megnyi-
a kávéház helyiségei még el nem készül-
későbben fog eszközöltetni.
szállodám megnyitásáról ezennel értesitem,
nat nagybecsü pártfogásába.

Frohner Bernát.

tt Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. **181. szám.** **Kedd, szeptember 16.**

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Debreczen, szept. 16.

(P.) Az „Ébresztő“ legközelebbi számában a hozzánk intézett nyilt levélben egy felette ferde nézettel talalkozunk s miután ezen ügy felette fontos, arra e helyen tesszük meg észrevételeinket s mondjuk el nézeteinket.

Évezredes hibája a magyar nemzetnek, hogy elzárva magát a külföld müveltségétől, megelégedett azzal, hogy annak fokonkénti fejlődését, emelkedését egykedvü közönynyel nézte. Azt hitte, hogy ő a népek családjában oly magas szerepre van hivatva, miszerint hivatásán alóli volna ismerni az őt körülvett népek szokásait, erkölcseit, nyelvét, szellemét. Ezzel aztán ugy elmaradt a világtól, hogy midőn észrevette magát, amaik már egy századdal megelőzték.

Az első nagy lépést akkor tette, midőn a latin nyelv jármát lerázva, nemzeti nyelvéhez visszatért, midőn a lánglélkü Kazinczy kimondta, hogy: „nyelvében él a nemzet.“ Mily óriási átalakuláson ment ekkor keresztül egész társadalmunk, mily rohamosan tört előre, hogy utólérje a külföld miveltségét, nem szándékozunk fejtegetni, csak azt mondjuk, hogy azt minden gyorsaságának dacára maig sem érte utól.

És miután nálunk ma már a tudományos müveltségnek minden kellékei megvannak, van akadémiánk és sok más tudományos társulatunk, voltak és vannak világhirü iróink; egyetemünk s számos kitünő iskolánk virágzik — méltán kérdhetné mindenki, hogy mi hát az oka, miszerint a tudományos miveltséget illetőleg miért nem vagyunk ott a hol a külföld áll.

Egyszerü oka van. A magyar ember még most is „nemzeti nyelvünk elsőrangyilkossági merényletet“ vél elkövetni, ha arról van szó, hogy tanuljuk meg más nemzetek nyelvét, szokásait s erkölcseit s igy ezek segélyével pillantsunk be idegen nemzetek müveltségébe, hogy lássuk meg mi volna nekünk is hasznos, hogy átültethessük azt a mi nemzeti életünkbe.

Midőn bün volt e hazában másként mint idegen nyelven szólani, midőn a nemzeti nyelv lenézve, sárba dobva hevert, nem jutott eszünkbe azt félteni, pedig idegen volt rajtunk minden, a czopftól kezdve a sárga-fekete zsinóros rajthuzliig. Most a midőn már azt az időt csak hiréből ismerjük, s oly messze hagytuk, hogy szinte a dajkamesék honába számithatjuk, — midőn nyelvünkben erősek, müveltségünkben magasan állók vagyunk, megriadunk azon gondolatra, hogy gyermekeink megtegyék a világmüveltség felé azon lépést is, a mit mi megtenni elmulasztottunk.

Hát ha valaki idegen nemzetek nyelvét tanulmányozza, az már a saját nemzeti nyelvének megölő gyilkosa? Hiszen akkor ha ez állana, a 32 nyelvet ismerő Vámbéry harminczkétszer volt anyagyilkos. De meg maga az idézett Kazinczy is tökéletesen birta — hogy többet ne említsünk — a német nyelvet s még is a magyar nyelv apostola lett.

Tudósaink mind ösmerik a nagyobb nemzetek nyelvét, vajon bünül rójuk ezt fel nekik?

Valóban bámulnunk kell azon, hogy még ma is akad ember, ki azt mondja: vegyük magunkat körül az idegen nyelvek és erkölcsöket megvetés khinai falával, zárjuk el magunkat a külföldtől, ne tanuljunk mi attól semmit, mert eltalálnánk felejteni saját anyanyelvünket.

Hát mi nem azt mondjuk, hogy tanitsuk a német nyelvet a magyar rovására, hanem igenis azt, hogy a magyar nyelv teljes ismeretén kivül a mai társadalmi müveltség megkivánja még az idegen nyelvek ismeretét is és miután a német nyelv az, mely az egész világon elvan terjedve, természetesnek látjuk, hogy első sorban mindenki ennek elsajátitására törekszik.

Ne zavarjuk össze a tudományos ismeretek utáni törekvést a hazaellenes törekvésekkel. Ne féljünk mi a germanizátiótól, mert ha akkor el nem vesztettük nemzetiségünket, midőn a magyar nyelvet tanitani b ü n n e k tartatott, bizony most el nem veszitjük, midőn azt tanitani k ö t e l e s s é g.

Lehetnek ezek egyéni nézetek, de az ellen határozottan tiltakozunk, hogy azokat, kik a közmüvelődést bármily téren előmozditani törekesznek a nemzeti szellem „megmételyezésével“ vádolja valaki.

Nem ezen oldalról fenyegeti veszély a mi nemzetiségünket. A corruptió terjeszti ki sötét szárnyait nemzeti nagyságunk felett s mig a germanizátiótól félünk, elbuktat bennünket a politikai romlottság nagy mestere.

Politikai hirek.

— **Kormánykörök** egy kissé megszeppentek azon erélyes tiltakozó hangtól, mely a sokat emlegetett „tiz pont“-ra felhangzott az egész országban. — Trefort miniszter közelebb több egyházi férfiut magához hivatott s előttük ugy nyilatkozott, hogy ha Magyarországon az államnak monopoliuma volna az oktatas terén, ő volna az első ki megszüntetését sürgetné, mert a konkurrenczia az iskolákban és a szellemi életben épen oly üdvös, mint az anyagi müködés terén. — A jelenlevők e nyilatkozatot tetszéssel fogadták, s abban a tiz pont elejtését vélték feltalálhatni.

— **Bismarck Bécsben.** Bécsbe Bismarck hg e hó 20-ára váratik. Ertesült körök Bismarck utazásának czéljául az osztrák-magyar-német szövetség konszolidálását tartják. Ez arra irányulna, hogy monarchiánk a franczia-német viszály esetében sakkban tartaná Oroszországot; viszont Németország a monarchiának tettleges segélyt nyujtana, ha monarchiánk Olaszország részéről vagy keleti posiciójában megtámadtatnék.

— **A kabuli katasztrófa**, melyet majdnem bizonyossággal lehet állitani, hogy az muszka izgatások által hozatott szinre, Angliát tökéletesen leköti Ázsiában. Az angolok még most sem tudják hányadán vannak Jakub khánnal. Az afghánok kényszeritik az emirt, hogy az angolok ellen nyilatkozzék, a mollahk pedig az afghán népet szent háborura hirják fel. Az angolok megkezdték az előnyomulást Kabul ellen, de ez nem megy oly gyorsan mint eleinte hitték. Roberts tábornok már is ugy találja, hogy azon haderő, mely felett rendelkezik, épen nem elégséges.

A háboru.

Plevjében még mindig ott vannak a törökök.

Az első és második gyalogdandár hadosszlopai vasárnap délelőtt Prjepoljeba érkeztek, s ott barátságosan fogadtatak.

* * *

A „P. N.“ saját munkatársa a következőket irja Szerajevóból:

Az osztrák-magyar csapatok kardcsapás nélkül vonultak be a novi-bazári szandsákba. Volt alkalmam igen beavatott és illetékes férfiakkal beszélni és többektől azt a véleményt hallottam, hogy a látszat csal, az albánok még nem adták meg magukat.

Ha az albánok csapataink háta mögött bandákat kezdenek alakitani, ezek rövid idő alatt félemletes tömegekké válhatnak. És az a harminczezer Martiny-fegyver, amit mult évi augusztus hó elején magágan Szerajevóban szétosztogattak, nincs mind elkobozva.

Hiteles szemtanuk beszélik nekem, hogy a tüzvész rémes éjszakáján számos helyen egész töltényraktárák robbanását hallották, golyók repültek ide s tova és most a romok közt gyakran fedeznek fel csomójával elrejtett puskákat. —

József főherczeg szemléje

— a 46-dik honvédzászlóalj felett. —

Debreczen, sept. 14.

József főherczeg Ő fensége által, a helyben állomásozó 46-dik honvédzászlóalj fölött megtartott szemle, a következőleg folyt le.

A zászlóalj 13-án reggel fél 8 órakor, a nagygyakorló téren fejlődött vonalban arczczal kelet felé állitva, várta Ő fensége megérkezését, ki is kiséretével 8 óra után öt perczczel érkezett meg.

A szokásos tisztelgés után, megszemlélte ő fensége a sorokat; kellemes benyomást tett rá és környezetére a legénység nyugodtsága és katonás magatartása.

Szemle után a be nem osztott tisztek csatlakoztak ő fensége kiséretéhez s elrendeltetett a részletes vizsga; az első század négy szakasza vétetett elő, — az első szakasz menetmozdulatok, a második fegyverfogások, a harmadik fegyverforgatások és szuronyvivás és a negyedik — rajozásban tüntette ki képzettségét. —

Ezután ugyanezen század Cziráky Sándor százados parancsnoksága alatt, nagy távolságból vezényelt és kitünően sikerült riadó után, szétszórt harczmódban gyakorolt s tüzelt egy 600—800 lépésnyi távolságban feltételezett ellenségre, majd a század összevonatott szakasz egyes — két szakasz pedig össztüzelést eszközölt.

Ő fensége örömmel észlelte a tüzelésben tanusitott szabatosságot és a tüzfegyelmet — s környezete előtt különösen kitüntetett egy szabadságolt állományu tisztet.

E közben elővonultatott a 2-dik század, H e r m a n Gábor főhaduagy ur parancsnoksága alatt, ki is átvére a tüzelést, azt egy kevés ideig az első századéhoz hasonló beosztás és eredménnyel folytatta, minek befejezte után ugyanezen század, menetmozdulatokat tett, — midőn a fejlődésre legkedvezőtlenebb menet alakzat tétetett a csapat netovábbját megtekintendő — Ő fensége egész váratlanul kürtjel által lovasság érkezését jeleztette; menetelő század a legnagyobb gyorsasággal tüzött szuronyt s alakitott csoportokat. Ezen gyorsan keresztülvitt alakulás, annyira megnyerte tetszését, hogy elismerését „j ó l v a n, i g e n j ó l v a n“ szavakkal fejezte ki.

Tovább gyakorolva ezen század, egy homokdombot és a gyakorlótér mellett levő szőlőskert árkát szállotta meg.

P a l a t i n u s József hadnagy harmadik, és K o c z ó István főhadnagy negyedik századparancsnokok feladata volt, századaikkal a 2-ik századot ezen állásából kiszoritani, s a tért maga részére megtartani, mi huzamosb tüzelés és egy hatásos roham által sikerült is.

Ugy a támadás biztos vezényelése és vezetése, mint a védelem helyes alkalmazása, valamint a legénységnek a különböző harczmozzanatokban tanusitott biztos magatartása, arról tanuskodott, hogy honvédségünk a katonai kiképeztetésnek azon fokán áll, mikép a legkomolyabb pillanatokban is biztosan számithatni reá.

Az egész harczot a legéberebb figyelemmel kisérte ő fensége, s megjegyzései minduntalan hallhatók voltak, majd a támadók, majd a védők előnyére, — a mint a harcz folyama alatt hol egyik, hol másik félnek nyilt alkalma, szeretett főparancsnoka előtt magát kitüntetni.

Nem kerülhette ki a szemlélő figyelmét, K o v á c s György ezredes dandárparancsnok meleg érdeklődése, melyet ezen zászlóalj gyakorlata alatt tanusitott.

Ezután zászlóalj gyakorlat következett Becsey Antal őrnagy zászlóalj parancsnok vezénylete alatt több jól sikerült mozdulat után az egész zászlóalj egy 5—600 lépésnyire feltételezett ellenségre tüzelt előbb össztüzzel, később pedig 2 század össz 2 század pedig egyes tüzeléssel, itt ujból kitünt honvédeink tüz fegyeleme, és a tüzelésbenni nyugodt magatartása. —

A tüzelés beszüntetése után, melylyel a gyakorlat d. e. 11 órakor véget ért a tisztek a sorakból előszólittattak, s a zászlóalj parancsnok által ő Fensége elé vezettettek, ki is a legnagyobb megelégedését s örömét fejezte ki azon alapos kiképzés fölött, melyet itt észlelni alkalma volt; különösen hangsulyozta azt, hogy egy ily csapatra, mely annyi nyugodtságot — a váratlan bekövetkező helyzetekbeni gyors feltalálást tanusit, majd egyszer midőn a helyzet komolylyá válik, biztosan számitni lehet.

A diszmenet befejeztével ő Fensége a város fogatán eltávozott, a tiszti kart pedig Becsey Antal őrnagy zászlóalj parancsnok ismét maga köré gyüjtve, meleg hangon mondott a szolgálat nehéz körében köszönetett, s buzditotta őket a jövőre.

— **BUDAPESTI HIREK.** — **Csepreghi Ferencz** uj népszinművet irt, ezime: „A szép asszony kocsisa“. — **Borzasztó baleset** történt vasárnap este a népszinház környékén. A lóvonatu vasut egy kézművesnek látszó férfit elütött, s a szerencsétlent össze-vissza morzsolták a kerekek. — **Vizváryt**, ki tegnap ünneplé pályájának huszadik évfordulóját, pályatársai ez alkalomból kitüntették. A szinfalak megett, Bercsényi üdvözlé őt, s a pályatársak nevében átnyujtá Vizváry mellszobrát. — **A Franklin-társulat** nyomdájában közelebb egy nyolcz ló erejü légszesz motort szándékoznak felállitani. — **Renz társulata** november közepéig marad Budapesten. November 15-én a társulat már Berlinben lép föl, hol jelenleg Renz is tartózkodik Müller üzletvezetőjével, hogy ottani czirkusza ujjáalakitása végett intézkedjék.

Önsegély.

II.

A müködés 10 évre terjed.

Tagja lehet a banknak mindenki, aki hetenkint legalább 10 krajczárt a bank pénztárba befizet. Ezen befizetés egy könyvecskébe beiratik pénztárnoki és ellenőri aláirással. Tiz év elteltével minden addig befizetett pénzét kamat-kamatjával vissza kapja, ami 10 kros befizetés mellett 6%-al mintegy 70 forintra növekedik. Ezenkivül 10 év alatt kissebb nagyobb kölcsön összegeket kap két elfogadható kezes jótállással mellett. A kölcsön 4 hóra adatik 10% törlesztésre.

A közgyülés elnököt, ügyvédet, pénztárnokot, ellenőrt választ és szolgát tart. Hivatalnokait oly egyénekből választja, akik szakavatottságuk és kellő biztositék nyujtása mellett a nép bizalmát birják. —

Hogy mennyire üdvös az ily intézmény, Kenessey Kálmán ur a Kápolnás nyéki segélyegyletéből egy igen szép adatott közöl. Ugyanis: 110 taggal kezdték meg müködésünket, mely szám az év végével 216-ra emelkedett, a 2-ik évben lett abból 248, a 3-ik évben lett abból 345, a 4-ik évben lett 426. — Betettek a tagok: 1-ső évben vasárnaponként 731 hatost, 2-ik évben vasárnaponként 905 hatost, 3-ik évben vasárnaponként 1356 hatost, 4-ik évben vasárnaponként 1670 hatost. Évi forgalmunk volt: 1-ső évben 4310 frt 76 kr, 2-ik évben 11.474 frt 82 kr, 3-ik évben 20.928 frt 9 kr, 4-ik évben 34.934 frt 51 kr. Kiadtunk kölcsön: 1-ső évben 126 kötvényre 5—50 ftig terjedő kölcsönökben 4061 frtot, 2-ik évben 161 kötvényre 5—100 ftig terjedő kölcsönökben 7168 frtot, 3-ik évben 214 kötvényre 5—200 ftig terjedő kölcsönökben 11.903 frtot, 4-ik évben 236 kötvényre 10—800 ftig terjedő kölcsönökben 18.309 frtot voltunk képesek kiadni. —

Az itt felhozott példából látható, mily nagyszerüen növekedik évről-évre ugy a betétek, mint a kiadott kölcsönök összege és mily számosan boldogultak a kerés százalékra kivett kölcsönből. Hát ha még hozzá vesszük, hogy 10 év mulva a 10 kros betevő 70 frtot a 20, 30, 40, stb. krajczárt betevő annyiszoros megtakaritott összeget kap vissza! vajon nem telik-e el édes örömmel leike annak tudatára, hogy segély-egylet nélkül azon összeg nem lenne birtokába.

Több példát tudnék még elősorolni annak bebizonyitására, hogy jelen körülményeink között csak is a nép-bank azon egyedüli eszköz, mely alkalmat nyujt az egymásoni segitésre, takarékosságra s néhány év mulva a heti betételekhez képest nem megvetendő tőke szerzésre.

Jól tudom, hogy többen lesznek olyanok, a kik ezen közleményem után még nem lesznek meggyőződve a népbank megalakitásának biztossága felől; a kik különféle okokat görditenek ennek létesitése elé, és a mi legfőbb, bizalmatlanságukat vagy mondhatom aggodalmukat fejezik ki a kezelés körüli eljárásra nézve. Az ily aggodalmak eloszlatására következő alkalommal közölni fogjuk a már emlitett Kápolnás-nyéki segélyegylet megerősitett alapszabályait, a melyet helyi körülményeinkhez képest, csekély módositással, alakulás esetén — mi is elfogadhatunk, és a legrövidebb idő alatt oda juthatunk, hogy ha általánosan nem pártoltatik is ezen intézmény, de mindenesetre az eddig szerzett pártolási kedvből következtetve oly segély-egyletet lehet alakitanunk, a mely 10 év alatt legalább is fél millió frt forgalmat mutathat föl.

Adja isten, hogy sikerüljön.

Tóth Károly,
csapó külvárosi leánytanitó.

Munkásság az élet sója.

III.

Ott az ajtó közelében hamvveder kinézésü kancsókat látsz a maguk meztelenségében, nem távol tőlük czészéket fehér mázzal bevonva. Ezek nem sokára diszesen fel lesznek öltöztetve és ha parancsolod, illetőleg ő frtot leteszesz, ugy e serlegen mátkád kitünően talált arczképe feg tündökölni. És hiszem, hogy ha ebből beszterczei sört iszol, még akkor is azt fogod hinni, hogy nektárt szörpölsz, mert hiszen kedvesed isteni képe mosolyog feléd. Ha kétkedel nézz e virágtartóra. Igazán Blaháné tüzes szemei szikráznak és hóditó mosolya illatoz feléd. Tapintsd meg arczát, nem domborodik ki, az maga az agyag. Ott van mellette egy másik gyönyörü nő gr. T e l e k y Bella, Munkácsy jeles tanitványa. — Emitt áll agyag lábon gr. Zichy Jenő, akár dohányt tarthatsz benne. Pedig felesleges, van neki elég vágott dohánya. Emitt egy tányér, melyről egy kies tájék mosolyog rád, amoda a 13 vértanu stb. stb. Ilyen tányér lehetett az, melylyel közelebb Pozsonyban meglepték tisztelői. A saját fényképe diszlett rajta.

A terem közepén áll a müvész iróasztala. Igen Veress ur müvész, még pedig olyan mestanában ritka müvész, kinek nemcsak néma bámulói, sőt nemcsak beszédes, gyönyörü szép női tanitványai, de számos megrendelői vannak. Szerencsés voltam, a tudományos világban igen ismert névtulajdonosait itt találni. Még pedig anyát és leányát, kik szépségben, kedvességben versenytársak. A mama: megrendelő, leánya tanitvány, ki a legnagyobb érdekkel agyagról, festékről, ecsetről, foudirozásról beszél. — Ugy látszott nehezen váltak meg a müvész termétől.

Soha se sajnáltam, hogy fényképészszé nem lettem. Csak ma és itt, talán akkor azt is tudnám, miképen rajzolhatnám ide mesteremet, hogy gyönyörködjék mindenki jóságot tükröző szemeiben és szelid arczvonásaiban. Láttuk a müvészt és ezzel együtt az iparost is. Most nézzük a gazdát.

Veress ur oly szives és ajánlkozik kertjét megmutatni nekem. Köszönöm. Eddig so-

---

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Poste restante.

— Beszély. —

Irta: **Dengi János.**

I.

Béla épen ebédelni ült le, mikor ajtaján kopogtattak s belép a 3 számu hordár.

— Nos, mi jót hozott barátom?

A hordár szótlanul nyujta át egy levelet. Fehér-hamuszin boritékát fehér nefelejcsnyomat ékesité s ugyanaz a levél bomlokát. Tartalma egy hangzott:

„Édes barátom!

Tudatom önnel, hogy Kétházra érkeztem; holnap napig itt leszek s önnel mindenáron beszélni akarok .... Irmám érdekében. Fontos, nagyon fontos mondanivalóm van. Ma este 6 órakor sétáljon az s . . . utczai fasorban, ott is ott leszek s bátran megszólithat. Jel: Piros kendő a bal karon. Mindenesetre elvárom.“ Az aláirás helyén összekuszált, kivehetetlen betűalak.

— S ki adta önnek e levelet? kérdé Béla izgatottan.

— Egy kisasszony.

— Kisasszony? . . . S szép volt.

— Nagyon szép.

— Fiatal?

— Fiatal, instálom.

— Nem füllent?

— Engedelmet instálok, hazudni sohase szoktam, felelé az indignált hordár. A kisasszony igazán fiatal volt és szép.

— Nagyon fiatal? — kérdé tovább Béla.

— Ugy 13, 14 éves . . .

— Mennyi?

A hordár ismétlé a fönnebbi számokat. Béla még erősebben kezdett gondolkozni és sokáig szótlan maradt.

— A választ instálnám, tekintetes ur, mert sok dolgom van és később nem jöhetek utána . . .

— Igaz, igaz, mondá Béla hosszabb szünet után. Dehát ezután kiuek ezimezzem, hova viszi, kinek adja majd?

— Azt nem tudom. Csak azt mondták, hogy a levélre „1. 2. 3. 4. Poste restante“ tessék irni . . .

— S aztán?

— Aztán az a kisasszony, majd délután 4 órakor arra jön, a hol állok s elveszi a levelet.

— Egy fél óra mulva legyen itt s a választ átadom.

A hordár köszönt és elment.

Béla izgatottan jár le és fel szobájában. Nem érté az egészet. Irma — mondá — dehát miféle Irma? Én legalább is hat Irmát ismerek és ha valami érdeküek van, azt nem szükséges ilyen titkos módon tudtomra adni. A helybeliek közül egy sem lehet, vidéken pedig három Irma van, a ki mind igen jó barátom . . . . Ah, talán csak nem az f—i? De hát ki volna ez a rejtélyes hölgy? (mert irása mutatja, hogy férfi nem lehet) Honnan jött? Kihez szállott? Miért nem nevezi meg magát s szállóját, hogy nyilt tiszteletemet tegyem? Pár bizalmas szóra igy is nyilhat alkalma; talán az tartja vissza, hogy nem ismerem? Az a legkevesebb volna. S ha ismerős, mért nem fogad? Talán kompromittálhatná megjelenésem? Ugy van, ettől fél . . . s én olyannak, kinek derogál tiszteletterésem, nem irok. Különben is hátha komédia az egész. Nem irok és nem megyek sehova.

Leült és ebédelt.

Hogy ez a titokszerüség ebéd alatt is folytonosan bolygatta, gondolni lehet. Az irás és nem irás, megjelenés és meg nem jelenés eszméit latolgatá.

Mikorra a hordár visszajött még semmit sem irt, de mást határozott.

— Mondja meg barátom annak a kisasszonynak, ha levelet kér, hogy ezt irni nem volt idöm; de este 7 órakor ott leszek.

— Értem alásan.

. . . . . .

Este 7 órakor csakugyan megjelent a fasorban, de senkit se talált. Feltünt azonban egy baloldali ház ablakán ülő hölgyek folytonos figyelemmel kisérése, kik között egy rég nem látott szép ismerőst fedezett fel. Gondolat repült át agyán, de csakhamar önmagát nevette ki érte. Az a hölgy férjes hölgy volt, kinek gyermekei mellett tanuló korában a nevelői szerepet vitte. Rég nem látta s mindenesetre azért nézi most olyan érdekkel. Bizonyára. Aztán ez nem is F . . .-en lakik, hanem máshol nagyon is messze F . . .-től. Ez nem lehetett.

Erősen feltéve, hogy többé semmiféle találkán meg nem jelenik, hazatért és kiveté fejéből az egészet.

II.

Másnap délben ismét megjelent a 3. számu hordár egy illatos, nefelejcses levéllel. A levélben ez volt:

„Édes barátom!

Bocsásson meg, hogy tegnap a kitüzött helyen meg nem jelentem. Az a fasor sokkal ritkább, mint gondoltam s még megláthattak volna. Ma azonban a szinházban leszek az 5. számu páholyban; de nem beszélhetünk. Tüzzön ki ön egy helyet s ott mindenesetre megismer, a mit már én is nagyon óhajtok, különösen egyetlen Irmám érdekében, kinek megigértem, hogy önnel mindenáron beszélni fogok s átadom a küldött titkot is. Mert én őt nagyon, de nagyon szeretem s boldogságát épen ugy szivemen hordom, mint az enyémet. Tehát a találkozásig! Üdvözli . . . (itt ismét ez az olvashatlan betü.)“

(Folyt. köv.)

hasem volt fogalmam a páradicsomról, most már van. „Ki volt az a nő, ki amoda a bokrok közt eltünt?“ Kérdém derék házigazdámtól. „Leányom, Aranka.“

No ugy látszik, bennem a kigyó csusszant be e paradicsom kertbe, ki a szép Évát abból kiüzi.

Nincs időm a felett keseregni. Minden érzékem megfeszül az élvezettől, oly gyümölcsösben vagyok, melyről eddig fogalmam nem is lehetett. A leggyönyörübb és legkülönfélébb baraczkok, körték, almák. Otf van egy fa, melynek zöld levelei közül valóságos arany halak kandikálnak ki. Pedig azok almák. Ott egy másik, mely ragyogó csillagokkal van megrakva. Az körté. Nevöket nem tudom, mert mind olyan pogány, hogy egy istenhivő eszembe nem akart beleragádni. Annyi bizonyos, hogy ha a pogány szépség istennője ma szállana le a mi árva földünkre, toillette-asztalára diszitésül innen vinne virágot a pomologia diváju pedig innen gyüjtené összse minden ékességét.

És az én házigazdám a legnagyobb nyájassággal, magyarázza laikusságomnak a különböző fajokat, azok természetét stbit. Elmondja, hogy a fejér asztrakáni érik julius, augusztusban, a piros augusztus szeptemberben. Beszél érdekesen, behizelgő hangon a Boroviczki, Charlomovszkiról a pomme ananászról, a de jonghe rózsa almáról, a kaupangerről, hawleyről stb. stb. s kisül, hogy ő vagy 1700 alamafajt ösmer. Kiállitást is rendezett már egyszer belőle, értekezett is számtalanszor róla és saját tapasztalata állitja, hogy a sok faj közzül igazi sikerrel csak 30 faj volna Kolozsvártt meghonositható. A kert végébe tova suhanó patak szélén haladva egy vassodronyokból font hosszu, magas ketreczhez értünk. „Hát ez mi?“ kérdém meglepetve. „Ez tyukászatom, illetőleg az Aranyka lányom-é“. Egész tyuk menazseria. Itt van az Erdélyben elterjedt csupasz csórékon kivül, a legkülönbözőbb fajta, pedig hát ez időn sokat pusztitott el közülök a diphteritis és a guta, oh! ezek a betegségek a czivilizált tyukászati világban is otthonosak, s ugy látszik közöttük sincs olyan orvos, ki bajokhoz értene.

— VIDÉKI HIREK. — **Tizenhat órán át tartó tüzvész** pusztitott e hó 9-én az Alsó-Csallóközben Fel-Balkán. Bánfi János közbirtokos udvara közepén levő nagy szalma-asztagja kigyuladt s a szélvész által élesztve, egy óra alatt 8 ház, temérdek asztag, élelmiszer s a plebániaház a gazdasági épületekkel együtt a lángok martalékává lőn. A lakosok a mezőkön lévén elfoglalva, csak később érkezhettek segélyre. A kár közel 10,000 frtra rug. A tüz délutáni 4 órától másnap reggel 8 óráig tartott. — **Postarablás.** A vojteki postakocsis, Kispéter Péter e napokban tizenegy pénzes zacskót lopott el, melyekkel elillant. Az ellopott pénz mennyiségét még nem lehet megállapitani. A tolvaj egy bünrészesét Temesvárott azonnal elfogták. — **Csavargó.** A belügyminiszter értesitette a fővárosi tanácsot, hogy egy Szibert András nevü csavargó betegségét szinlelve az ország különféle kórházaiban ápoltatja magát. Felhivta a hatóságokat, hogy, ha jelenkeznék, tartóztassa le. — **Mérget ivott.** Egy karczagi kis fiu, az udvaron játék közben megszomjazván, hirtelen befutott s a vizes csuporban levő szódát viz helyett megivá. A rögtön alkalmazott orvosi segély daczára, néhány órai borzasztó kinok közt kiszenvedett.

A Petőfi-társaság ülése.

Budapest, sept. 14.

A „Petőfi társaság“ ma tartá a szünet után első felolvasó ülését, nagyszámu s diszes közönség előtt. A felolvasások sorrendjét Péchy Imre nyitotta meg „Petőfi Dunavecsén“ czimü értekezésével, melyből a következőket emeljük ki. A költő szülői latogatására indult Dunavecsére, hol atyja Petrovics ugynevezett székálló volt. Ez alkalommal irta Petőfi „Egy estém otthon“ czimü költeményét. Az öregnek nem igen tetszett fiának „mestersége,“ sőt midőn 1845-ben Gömörmegye a költőt táblabirájává tette, s az öreg erről értesült, azt mondá „jobb szeretném ha koesis lenne.“ Költő fiára különösen azért haragudott, mert megváltoztatta a becsülettel őrzött Petrovics nevet. Dunavecsei tartózkodása alatt Zsuzsika szüleinél lakott, hol egy csinos s kényelmes szoba állott rendelkezésére, aminek, „ebéd után“ czimü költeményében is kifejezést ad. Bizalmas barátok voltak itt Balla István segédlelkész s Szücs János rector. Az estéket nagyobbára Ballánál töltötte, hol nem egyszer vigan folyt a mulatozás. Petőfinek kedvencz szokását képezte ilyenkor a földről az asztalra ugorni, mit társai közül csak ő, a kiszolgált baka, volt képes megtenni. Azonkivül szenvedélyesen ladikázott, s ezt oly tökélyre vitte, hogy a ladikot egymaga két evezővel kormányos nélkül képes volt hajtani. Dunavecsén készült költeményei általában mind alkalmiak. Barátai Pestről is fölkeresték a költőt kis szobácskájában, ágya fölött Beranger képe függött, melyről nem egyszer mondá „ez az én istenem.“ A „Zsuzsikámhoz“ czimü kiadatlan verse a költőnek ezen időből való.

Ezután Kovács Gyula olvasta fel Ábrányi Emilnek „Szerenád“ czimü költeményét. A zamatos szavallatot a közönség élénken megtapsolta. — Végül Margittay Dezső „Herko Páter“ czimü humoros rajzát olvasta fel. Tárgya a népéletből van véve, s oly sikerülten feldolgozva, hogy azt a jeles beszélyiró egyik legsikerültebb elbeszélésének nevezhetjük. A közönség a felolvasót zajos tapssal s éljenekkel jutalmazta. — Ezzel az ülés véget ért.

Külföldi dolgok.

— **Kolera Japánban.** Shanghaiból irják, hogy a kolera Japánban nagy mértékben kezd föllépni. A kordon már meg van huzva s a vesztegzárak teljes müködésben vannak. Egy japáni orvos állitólag csalhatatlan szert talált volna föl e borzasztó betegség orvoslására a melylyel már több ezer beteget meggyógyitott. —

— **Vasuti sintalpak üvegből.** Régóta keresnek oly anyagot, mely erős tartós, a rothadásnak és a férgek bántalmazásának kitéve nincs, mely egyuttal az idő viszontagságaival is daczol. Ezt Brucknall J. bayswateri gyáros (Anglia) az üvegben találta föl s rövid idő óta sajátos kompoziczióju üvegből vasuti szintalpakat önt és e gyártmányaira szabadalomért folyamodott.

— **Hullaégetés.** Geráből irják, hogy a napokban ott meghalt bankigazgatót: Eisenkraut végrendeletileg meghagyta, hogy hulláját ne temessék a földbe, hanem égessék el. A végakarat teljesittetni fog, és pedig Gothában tartatik meg a hullaégetés.

— **Nagy szerencsétlenség** történt Tirolban. Inzig falvát, mely szük völgyben fekszik nehány nappal ezelőtt a hegyi vizomlás tökéletesen elpusztitotta. Roppant zivatar tört ki, az eső ömlött olyan hevesen; mint minő minden száz évben alig fordul elő egyszer, s a gyorsan alarohanó viztömeg százados fákat döntött ki gyökeréből s roppant szikladarabokkal együtt zuditott le a völgybe. Inzing lakosai közül csak nagyon kevesen tudtak megmenekülni az áradat pusztító dühe elől, mely nehány perez alatt romba döntötte minden épületüket s elsöpörte összes vagyonukat. Megjegyzendő, hogy e községet 1807. év ugyanezen napján hasonló szerencsétlenség érte.

UJDONSÁGOK.

* **Köszönetnyilvánitás.** A debreczeni iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete könyvtára részére T. Varga Lajosné urnő, Steinfeld Antal és Nagy Mihály urak több értékes könyvet voltak szivesek ajándékozni melyért fogadják az egylet nevében köszönetemet. Nádassy Sámuel könyvtárnok.

* **A Miskolcz-debreczeni** vasutvonal terve ügyében mult vasárnap a városházánál tartott értekezletben hosszabb eszmecsere folyt az ujabban felmerült vasuti terv tárgyában. Az értekezletre meghivott szakértők egyhangu véleménye — mint hallottuk — oda irányult, hogy a Miskolcztól Debreczen érintésével Nagyváradig tervezett vasutvonal ügye elevenittessék fel és azon terv kivitelére régebben alakult consortium tagjai valamely napra a czélból hivassanak egybe, hogy ama régi és mindezideig ugy városunk mint vidékére nézve legczélszerübbnek bizonyult vasutvonal terve, miként lenne legkönnyebben megvalósitható? Magunk is abban a véleményben vagyunk, hogy a kinek Debreczen város és vidékének érdekei szivén feküsznek, pillanatig sem fog habozni, a legujabban érvényesülni akaró családi vasutak mellőzésével, a régi tervet elfogadni, s annak mihamarább leendő kivitelére közreműködni.

* **Ujfalussy István** városunk szülötte, szorgalmáról és tehetségéről előnyösen ismert joggyakornok, mint értesültünk, tegnap tette le az ügyvédi vizsgát a fővárosban kitünő sikerrel.

* **Ut az örültek házába.** Vjeszt József, szappanos üzlete virágzó volt és napról napra gyarapodott. A pénz azonban gőgössé teré. „Ur“ akart lenni minden áron. Kisebbszerü vendéglőt nyitott s ezen üzlete még jobban jövedelmezett. Vendéglőjében érintkezésbe jutott a város nehány intelligensebb emberével, és Vjeszt József egy napon felcsapott kormánypárti kortesnek, s igy kandidátus polgármester is lett, pedig nemhogy helyesen, de még „jól“ irni sem tudott. Gazdag „vendéglős“ korában egy „palota“ épitése fogamzott meg agyában, és a piacz egyik legszebb részén emeletes házat épittetett egészen őrült berendezésel. — Ez a palota azután bünre csábitotta. — A nagy-rőcei „Takarékpénztár“-nak akkoriban ő volt pénztárnoka s ott 12 ezer forintot sikkasztott; minek következtében „ellenőr“-társával a börtönbe jutott. Itt a hatalmas testalkatu ember megtört egészen; ruháit letépte magáról, s egy kakastollal börtöne sepergetésében keresett szórakozást, Megőrült. Alig volt rábirható a börtön elhagyására; s csak mikor kijelentették neki, hogy a muzska a határon van, s ő a királytól tábornoki rangot s megbizatást nyert, — sietett ki czellájából s vitték aztán a — Lipót-mezőre.

* **Ajánlkozás.** Egy a nevelői téren számos éven át kitünő sikerrel müködött, jelenleg joghallgató, mint correpetitor valamely müvelt családhoz ajánlkozik. Kivánatra zenére is adhat alapos oktatást. Értekezhetni ez iránt Fischer J. látszerész urnál, avagy e lapok szerkesztőségében.

* **A lövészegylet** tegnap tartott közgyülésen fölövészmesterré, mint értesültünk Szőgyéni István törvényszéki elnököt választották meg.

* **Dr. Propper N. János,** a debreczeni kereskedelmi szakiskola igazgatója „Egyetemes kereskedelmi földrajz“ czim alatt egy müvet rendezett sajtó alá, melynek már kinyomtatott három ivét mai napon hozzánk beküldötte. A mü, mint szerző az „előszó“-ban mondja a debreczeni keresk. szakiskola saját tankönyveinek III. kötetét képezi, s czélja a kereskedelmi földrajz oktatásánál vezérfonalul szolgálni. Diseséretére válik a nevezett iskolának, hogy szorgalmas igazgatója szaporitja eredeti müveivel a tankönyvek számát, és ez által gazdagitja irodalmunkat. A munkát, ha az teljes lesz, ismertetni fogjuk.

* **A hétfői lóverseny** csekély számu néző közönség előtt folyt le, — eredménye a következő: I. Debreczen város dijára (100 drb arany) futott gr. Festetics Pál 3 éves sg. kanczája és br. Majthényi Izidor 3 éves sárga kanczája. Utóbbi fél lóhosszal ért be elsőnek. II. Kis Handicap 500 frtos egyleti dijra futott gr. Sztáray János 2 éves sárga kanczája és Frohner János 2 éves pej kanczája; nyertes előbbi lett. III. Négyszázötven drb 10 francos arany államdijra futott gr. Sztáray János 4 é. p. kanczája és br, Majthényi Izidor 3 éves pej ménje, Utóbbi lett a nyertes. — IV. Welter-Stackes 150 drb államdijra futott gr. Sztáray János 4 éves sárga kanczája és Frohner János 3 éves pej ménje. Nyertes utóbbi lett. — VI Vigaszversenyen futott gr. Festetics Pál 3 éves sárga kanczája és Blaskovics Miklós 4 éves sárga kanczája. Utóbbi igen szépen győzött. Ezután a nyertesek által összerakott dijból egy földész-verseny rögtönöztetett, melyen öt futó közül a kis Barcza Dani ért be elsőnek, messze elhagyván versenytársait s ezáltal a jó hirén az előző napon történt futáskor ejtett csorbát kiköszörülte. Az tény, hogy lóversenyeink iránt nemcsak a közönség vesztette el érdeklődését, — hanem azok is, kiknek az ügyet pártolni legközelebbi feladatuk volna. Természetesen e közöny kihat a közönségre is, mert látja, hegy az egyes futásra bejelentett lovak közül alig fut kettő, s azok urai is többnyire az eredményre nézve előre kiegyeztek. Most már akadály verseny, tiszti verseny s ügető verseny mind elmaradtak, semmi élénkség nem mutatkozik, a mi természetesen mind az egyiet rovására van.

* **Leselkedő huszárok.** Tegnapelőtt éjjel a rendőrség észrevette hegy nehány huszár egy utcza szegletről leselkedik egy az utcza szélén fekvő alakra. Az alak pedig nem volt más mint egy a huszárok italnak tulságos élvezésétől elkábult s ez által a földre esett egyén, kinél midőn a városházára bevitetett, 84 frtot találtak. Valószinüséggel bir, hogy a huszárok pénzt sejtvén az embernél annak eltulajdonitása czéljából lesték az alkalmas pillanatot, terröket azonban a rendőrség közbelépése megakadályozta.

* **Utánzásra méltó.** A soproni takarékpénztár tekintetbe véve az idei rosz termést s a sokféle elemi csapást, mely a gazdákat sujtotta, amaz igazán kiemelendő határozatot hozta, hogy az ez évben esedékessé vált részletek fizetését nem követeli meg és ezek lefizetésére egyévi időhaladékot engedélyez az esetben, hogy ha az adósok a kamatokat pontosan lefizetik.

* **Honvédlaktanya Szegeden.** Szende honvédelmi miniszter Szegeden időzése alkalmával igéretet tett, hogy a kormány Szegeden a honvédelmi tárcza terhére egy nagyobbszerü honvédlaktanyat szándékozik épittetni. Ezen, Szeged jövőjére nézve kiváló jelentőségü kérdésben immár positiv intézkedés történt. A honvédparancsnokság részéről ugyanis egy biztos küldetett Szegedre azon utasitással, hogy az épitendő honvédlaktanya számára alkalmas telket szemeljen ki.

* **Részeg halak.** Insterburgból irják a következő mulatságos esetet: Hogy emberek néha-néha kissé jó hangulatba helyezik magukat, abban nincs semmi rendkivüli, de hogy ez halakkal is megtörténjék, bizonyára a legritkább esetek közé tartozik, és mégis tény, hogy ma a várbeli tó minden hala részeg volt. Egy közelben levő sörfőzdének elromlott a készitménye és körülbelül 300 tonna sört öntött ki. A réletlen ugy akarta, hogy a tóból egy pár órára elzárták a vizet, ugy, hogy a sör minden vizkeverék nélkül a tóba folyt. Pár óra mulva a tó felületén egész csomó kis és nagy hal jelen meg és a legváltozatosabb bolondságokat vitték véghez. Ezrenkint feküdtek oldalvást, mintha részegségüket, ki akarnák aludni, mások körben forogtak és ismét mások csak fejüket dugták ki, a friss levegő után szimatolva. A rendkivüli tömegben levő halak a viznek sötétfekete szint kölcsönöztek és ritka látványt nyujtottak. De volt is aztán halászhajrá. Öreg, fiatal, fiuk és leányok, férfiak és nők, kosarakkal, hálókkal felfegyverezve nekiestek a berugott halaknak és kiméletlenül huzták a partra, mig a tulajdonos erélyes tiltakozása véget nem vetett a halrablásnak.

* **A czár és a festő.** A „Revue des deux Mondes“ utolsó füzetében Leroy Beaulieu a fentebbi czim alatt tanulmányt közöl a szibériai deportációkról s abban a többi közt a következő részletet hozza: Jakoby Valér hires orosz festő, egy képet festett, mely egy u. n. láncot ábrázol, vagyis láncra füzött több száz ember hosszu sorát, a mint Szibériába kisérik. A mü megkapó realitással és megrázó élethüséggel van tartva s a menetet kisérő vad kozákok brutalitása, az éh, szomj, fáradtság, kancsuka és puskaütések alatt roskadozó szerencsétlenek nyomora nagy felháborodást okozott a közönség között, mely a festészeti akadémia kiállitását meglátogatta. Még az udvarnál is sokat beszéltek róla. II. Sándor czár akkor megparancsolta, hozzák a képet a déli palotába s meghagyta a rendőrség főnökének jelenjék meg e festővel együtt. — A czár hosszasan, némán szemlélte a képet a jelenlevők aggódó hallgatása között. — Aztán a festőhöz fordulva kérdé: — „Látta ön ezt a jelenetet, avagy képzelet müve az egész?“ A művész biztositá a czárt, hogy ő csak azt festette le a mit tulajdon szemeivel többször kellett látnia, a természet után készült ez is, mint minden egyéb képe. „Nos hát mit szól ön hozzá? fordult most a czár a rendőrség főnökéhez, csakugyan ilyen ez a valóságban is? A kép festője jelen levén, a főnök nem merte tagadni, hogy olyan. A czár azután megvette a képet és magángyüjteményébe tételé, hol ma is látható. A gyakorlati eredmény pedig az lett, hogy a czár megparancsolta egy ukázban, hogy a Szibériába itélteket ezentul gyalog szállitani s a szekéren vagy hajón szállitottakat láncra verni nem szabad.

* **Az aszphaltirozás** nagyban folyik már napok óta; megkezdetett a csapó-utcza végén ifj. Csáthy Károly könyvkereskedése előtt, és ma már majdnem a városházáig értek, ugy hogy remélhetni, miszerint október 15-ig a járdák asphaltirozása teljesen elkészül.

* **A Telegdi-féle** fürdő intézetben, holnap szerdán ünnep miatt egész nap a férfiak számára a gőzfürdő nyitva leend.

* **Egy müvésznő öngyilkossága.** Schlech kisasszony, egy berlini müvésznő, mert a festészeti akadémián a dijat képével nem nyerte el, magát meggyilkolta. Az öngyilkosság széngőzzel történt.

* **A biharmegyei** gazdasági egyesület kiállitása — mint Nagyváradról irják — megnyilt, és reményen fölül látszik sikerülni. Vidéki gazdák, birtokosok tömegesen látogatják azt, s a kiállitók is megtettek mindent. Még a helybeli vendégekre sem lehet panasz, mert ezek szintén buzgón látogatják a kiállitást.

(x) **A Ferencz József** czimü budai keserü vizforrásra vonatkozólag a „Neues Pester Journal“ székesfehérvári kiállitás levelezője a következőket irja: A Ferencz József keserü vizforrás számszerinti összeállitásából, melyből látható, hogy ezen forrás évenkint közel egy millió palaczkot küld szét, s hogy évről-évre jobban terjed egyes országcsoportokban, mennyire haladt mindinkább előre nyugat felé, s ma már New-Yorkban épen ugy található, mint Indiában. A budai keserü vizforrások otthonában pedig, Budapesten és Bécsben, oly nagy mennyiségben találjuk ezen forrás vizét elterjedve, hogy az erélyes és értelmesen eszközölt szétküldéstől illet. igazgatóságtól a legfőbb elismerésünket meg nem vonhatjuk. Első sorban mindenesetre, ezen forrás vizének példásan gyors elterjedését kell kiemelnünk, mely a forrás terménye jelességének köszönhető, mert valóban — egyetlen egy kisérlet is elég, valódi gyógyértékének fölismerésére, még akkor is, ha nem nyilatkoznának mellette ajánlatajkkal oly európai tekintélyek — mint Laube tanár Erlaugenban, Bamberger bécsi, Gerhadt würzburgi, Immermann bázeli, Korányi budapesti, Kussmaul strassburgi klinikai tanárok, a keresett nőorvosok és tanárok Braun Fernvald Károly Bécsben, Scanzoni, Würzburgban, Spiegelberg Boroszloban, Zweifel Erlangenban, hires orvosok, mint: Nussbaum vezérorvos; Gietl kir. testorvos Münchenben, Varrentrapp a német országos egészségügyi hivatal tagja Frankfurt af. M., Ofoëtta tanár Zürichben, Landenberger orvosügyi főtanácsos Stuttgartban, Meynert, Leidesdorf, Böhm, Lorinser Bécsben s Gebhardt tanár Budapesten. — Nemcsak a párisi orvosi akadémia és a bécsi által kórházzal egyenrangu kórházak, hanem a cs. és k. birodalmi hadügyi miniszterium, a katonai kórházak jelentése nyomán, elismerték ezen viz kitünő gyógyhatását. — Azon eredmény, melyet a székülői igazgatóság 10 évi müködése alatt elért, egyuttal a hazai ipar eredménye is, melyet a kiállitás biráló tagjai az által — hogy arany éremmel tüntették ki, még mindig nem tüntették ki tulzottan.

LEGUJABB.

— **London,** szept. 15. A „Daily Telegraph“ jelentése Simláből: Az emir bünrészes a kabuli mészárlásban. Jakub khán Kabulban elrendelte, hogy a közvetlen összeköttetés az angolokkal vágassék el. Az ellenséges érzelmü mohmudok erős csapatokban megszállották Dakkát. A Kabulba vezető ut a nagy afghán hadsereg által van megszállva.

— **Szeged,** szeptember 15. A II-ik kerületi függetlenségi párt kijelölő-bizottsága tegnap ülést tartott, melyben Szeged II. kerületének országgyülési képviselőjelöltjévé Börcsök Sándor alsóvárosi polgárt kiáltotta ki.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Főmunkatárs: **Grünvald József.**

A folyó év szeptember 30-án tartandó államsorsjegyek huzására, a mely a szegedi és tiszavidéki árvizkárosultak javára rendeztetik, eredeti sorsjegyek 2 frtjával még mindig kaphatók. Tiz darab vételénél egy ingyen.

Ezenkivül a jövő október hó 1-én történő huzásra Bécs városi igérvények igen jutányos árért kaphatók

KATZ JAKAB

lottógyüjtődéjében, főpiacz 2125. sz. a. dr. Kain házzal szemben.

(273)

FÉRFI RUHA-ÜZLET

MEGNYITÁS.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy Debreczenben, a főtéren levő Sesztina Lajos ur kereskedése mellett

férfi ruha-üzletet nyitottam,

melyben ugy a legelegánsabb férfi mint gyermek-ruhák,

A LEGJUTÁNYOSABB ÁRÈRT

nagy választékban kaphatók.

Csinosan átalakitott s gazdagon fölszerelt üzletemnek vezetését Raditz Simonra biztam.

EIBENSCHÜTZ M.

(264.)

FERENCZ JÓZSEF
KESERÜVIZ-FORRÁS

Elismert mint leghatásosabb valamennyi keserüviz között.

Dr. Leube W. a belgyógyászat tanára Erlangenben. „Nem okoz kelletlen mellékhatást, ha nagyobb adagban vétetik. Sőt még oly esetekben is, hol a bélnyákhártya izgatott, e viz fájdalom nélküli székletétet okozott.“

Dr. Korányi Frigyes, tanár és kir. tanácsos Budapesten. „Különösen azáltal tünik ki, hogy enyhén keserü, nem kellemetlen izü és hogy még hosszabb ha ználat után sem zavarja meg az étvágyat és emésztést.“

Dr. Gebhardt Lajos, tanár és a Szt.-Rókus köz-kórház igazgatója Budapesten. „Könnyen vétethetik és a többi budai vizekhez aránylag kevesebb mennyiségben és rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt létre.“

Dr. Kiss Sándor, a Szt.-János közkórház igazgatója Budapesten. „Valamennyi budai keserüviz között kellemes ize és jeles hatása által tünik ki: gyomor- és bélhurutnál, megrögzött székrekedésnél, alhasi vérpangásnál, valamint vértolulásoknál, aranyérnél, étvágytalanságnál stb.

Dr. Bamberger Henrik, tanár és udvari tanácsos Bécsben. „Még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros hatása.“

Dr. Maynert Th. az elmegyógytan tanára, — kormánytanácsos Bécsben. „A mérsékelt adagok és azok kiméletes hatása által a kóroda gyógyvágó heveny kóreseteinél, gyakran fontos okijavalatnak felelnek meg.“

Ezen viz kapható Csanak J., Deutsch A., Huszár K., Rick! J. A., Varga L.-nél Debreczenben, továbbá minden gyógyszertár és füszeráru kereskedésben és a forrás-igazgatóságnál Budapesten.

(235.)

FROHNER SZÁLLODA

MEGNYITÁSA.

Van szerencsém értesiteni a nagyérdemü közönséget, hogy diszesen berendezett szállodámat s ennek étkezési termeit

PIACZ-UTCZÁN A MEGYEHÁZZAL SZEMBEN

f. hó 14-én, vasárnap este

7 órakor, a helybeli első rendü zenekar müködése mellett megnyitottam.

Szálloda-helyiségemben a kávéház helyiségei még el nem készülhetvén, annak megnyitása később fog eszközöltetni.

Midőn a t. közönséget szállodám megnyitásáról ezennel értesitem, egyszersmind ajánlom magamat nagybecsü pártfogásába.

Frohner Bernát.

Gummi ès halhólyag.

Elővigyázati készülékek, valódi franezia minőségüek, tuezatja 1 frttól 5 forintig.

NÖI KÜLÖNLEGESSÉGEK

(párisi szivacsok) tuezatja 2.50—3 frtig.

MAGÖMLÉS-ŐRZŐK.

darabja 2 frt. 50 kr., ugyszintén mindennemü gummibetétek, esőköpenyegek, üvegek, nők és urak számára, táskák, föcskendők, légpárnák, és minden e szakba vágó czikkeket közvetlen küld utánvétel mellett a gumi-áruk ügynöksége:

Alex. Mosé Bécs I. Köllnerhofgasse Nr. 4.

Kiadó tulajdonos: **JENEY JÓZSEF.**

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.